

Türkisch

**PRO
SENECTUTE**
GEMEINSAM STÄRKER

Yaşlılık hükmü ve emeklilik

Pro Senectute Thurgau
tg.prosenectute.ch

«65 yaş üstü yaşlıların sayısı 2045 yılına kadar iki katına artacak.»

«80 yaş üstü yaşlılarda orantısız artış.»

«İsviçrenin yabancı nüfusu ortalama olarak yerli nüfustan daha genç. *Fakat 65 yaşın üstü olanların beşte biri İsviçre`de doğmadı*» *EKM*

Vakıf Pro Senectute (1917 yılında kuruldu)

100 yıldan fazla bir süredir Pro Senectute yaşlılar için kampanya yürütüyor.

Pro Senectute, İsviçre'deki yaşlılar için en büyük uzman ve hizmet kuruluşudur. → *Siyasi parti ve mezhepsel olarak tarafsız*

Yetki merkezi olarak vakıf yaşlıların bağımsızlığını ve kişisel sorumluluğunu teşvik eder:

sosyal bağlılık

eğitim ve spor
teklifleri

bilgi ve danışma

günlük yardımları

Sosyal – sosyal danışmanlık

Emeklilik yaşındaki insanlar ve yakınları için ücretsiz sosyal danışmanlık

günlük sorular

sağlık

finans

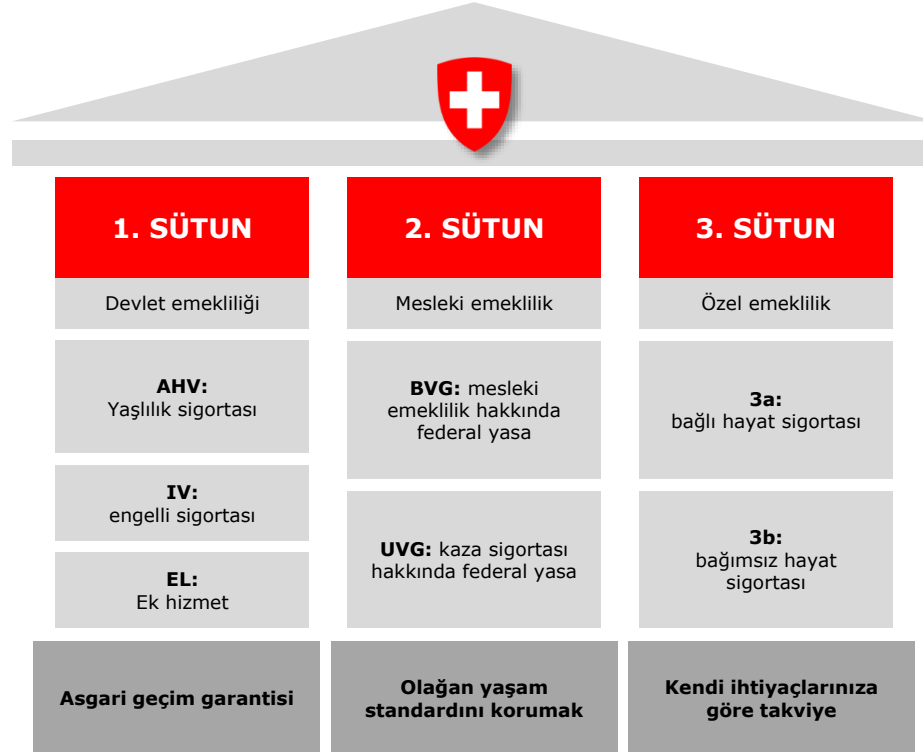
yaşam

haklar

Yetki merkezi

İsviçre'de sosyal güvenlik sistemi

> Sosyal sigortalardan sayılmayan sosyal yardımdır. Eskiden refah olarak da adlandırılırdı.

Yaşlılık sigortası (AHV)

- yaşlılık aylığının hesaplama kriterleri
 - ✓ Katkı süresi
 - ✓ Kazanılan gelir
 - ✓ Eğitim ve bakım primleri
 - ❖ **Emekliliğin ön hesaplanması** AHV`dan beklenen emekli maaşları hakkında bilgi sağlar
- Emeklilik yaşına ulaşıldığında yaşlılık aylığı alma hakkı vardır (64/65 yaşını doldurduktan sonraki ayın ilk gününden itibaren):
 - Baylar – 65 yaş
 - Bayanlar – 64 yaş

Yaşlılık sigortası (AHV)

- avans / erteleme (esnek aylık ödeme)
 - ✓ Maksimum 2 yıl önce çekme hakkı, her biri için azalma. 1 yıl için %6,8 kesinti veya 2 yıl için %13.6 azalma
 - bireysel aylar için avans çekme mümkün değildir
 - ✓ Maksimum 5 yıl erteleme, %31,5'e kadar ek ödeme

Emeklilik oranları 2021	Aylık en düşük oran CHF	Aylık en yüksek oran CHF
Emekli aylığı	1 195.-	2 390.-
Evli çiftler (sınırlı)		3 585.-

Yaşlılık sigortası (AHV)

Eşin ölüm halinde emeklilik hakkı:

- **Dul maaşı (bayan)** (eğer ölen eş'de AHV-emekliyse, AHV-maaşı aşağıdaki gibi değişir):

Evli çiftler için emekli maaşın üst sınırı artık geçerli değildir ve ayrıca %20 dul maaşı eklenir. Fakat ek dahil yeni AHV-maaşı, AHV-maaşının aylık en yüksek oranını aşamaz. Gerekli ofis (Ausgleichskasse) dul maaşını otomatik olarak hesaplar. Bu daha yüksek ise, emekli maaşı ve dul maaş eki yerine dul maaşı ödenir.

- **Dul maaşı (bay)**: Erkekler sadece 18 yaşından küçük çocukları olduğu sürece dul aylığı alma hakkına sahiptir.

Çaresizlik tazminatı (HE)

- Günlük yaşamda (giyinme, hijen, gıda, vs.) sürekli olarak üçüncü şahısların yardımına ve bakıma muhtaç olan bir kişi ve kişisel gözetime ihtiyacı olduğunda, aşağıdaki durumlarda AHVdan çaresizlik tazminatı talep edebilir:

- ❖ Yaşlılık aylığı veya ek yardım alma hakkınız varsa
- ❖ İsviçrede ikamet ediyorsanız
- ❖ Çaresizlik en az bir yıl sürdüyse

Aylık çaresizlik tazminatı:

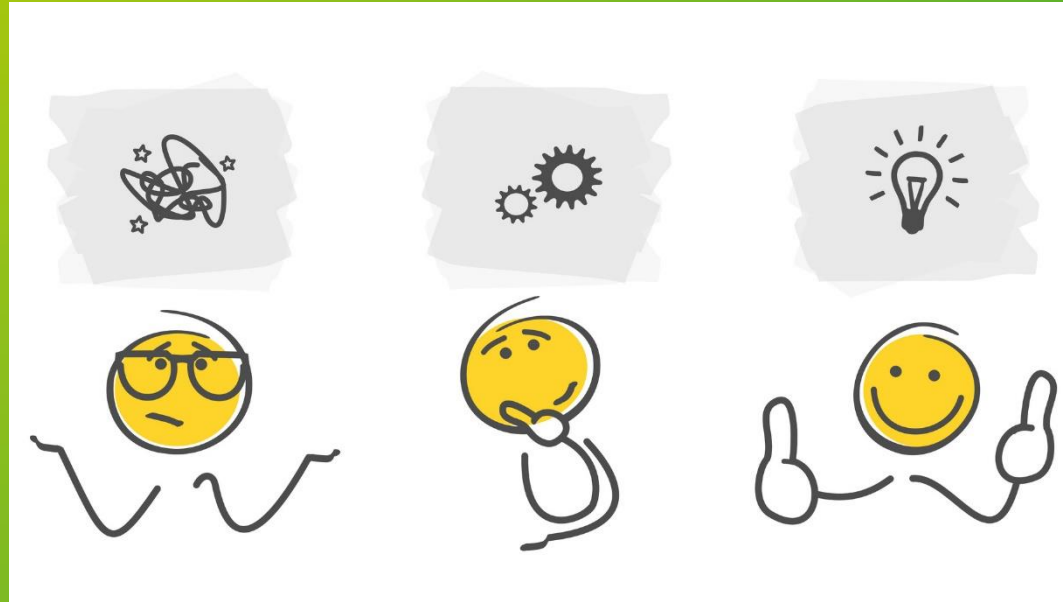
- Hafif derecede CHF 239
- Orta derecede CHF 598
- Yüksek derecede CHF 956

AHVdan gelen yardımlar

Yardım aletleri	Maliyet devralmak	sıklık
Peruk	max. CHF 1'000.-	Yılda 1 kere
Ortopedik özel ve seri ayakkabılar	Net fiyattan %75	2 yılda 1kere
Yüz epitezleri	Net fiyattan %75	2 yılda 1kere
Gırtlak ameliyatı sonrası konuşma yardımı	Net fiyattan %75	5 yılda 1kere
İşitme cihazları	CHF 630.- CHF 1'237.50	5 yılda 1kere
Büyütec	CHF 590.- CHF 900.-	5 yılda 1kere
Teleskopik büyüğteç	CHF 1'334.- CHF 2'048.-	5 yılda 1kere
Motorsuz tekerlekli sandalyeler	CHF 900.-	5 yılda 1kere

- ✓ Emekli aylığı
- ✓ İsviçrede ikamet ve oturma
- ✓ Yardım aletlerinde genellikle %75 maliyeti devralınmasına hak sahibi olmak

Soru turu

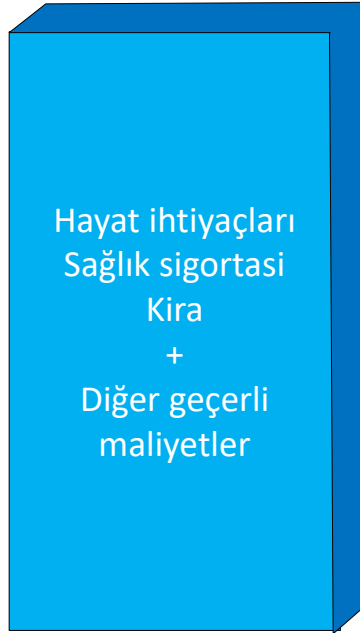

Ek hizmetleri (EL)

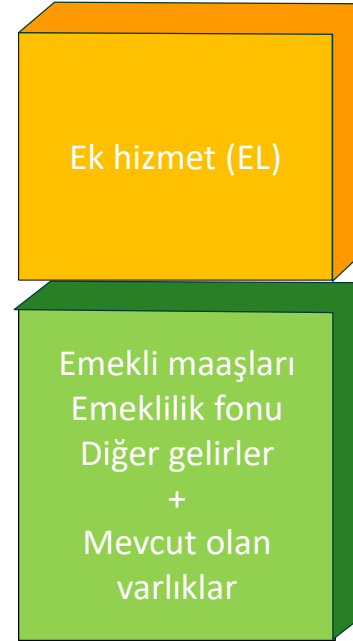
- Yaşlılık aylığı alan ve mütevazı ekonomik şartlarda yaşayanlar, belirli koşullar altında ek hizmet (EL) hakkına sahiptir:
 - AHV-emeklilik hakkı
 - Varlık sınırı (bekarlar max. CHF 100'000 / evli çiftler max. CHF 200'000)
 - İsviçrede ikamet ve gerçek oturma
 - İsviçre vatandaşı veya EU/EFTA-üyesi ülkenin vatandaşı
 - İsviçrede en az 10 yıl (kesintisiz) ikamet eden yabancılar
- Ek hizmet kaydı, ikamet edilen belediyenin şubesinde talep edilir

AHV'a ek hizmetleri

maliyetler

gelir

Ek hizmet (EL)

- Hizmet türleri (kaydın teslim edildiği günden itibaren)
 - ✓ Yıllık EL
 - Aylık ödeme
 - ✓ Hastalık masrafların geri ödenmesi
 - Masrafların sunulmasından sonra ödeme
- EL geriye dönük 6 ay ödeme yapıyor..
 - ✓ Emekli maaşı 6 ay önce yürürlüğe girdiyse
 - ✓ Hastaneye giriş 6 aydan daha önce değilse

Ek hizmetleri (EL)

- Özellikler

- ✓ Bringschuld EL-alanlar
- ✓ Radyo ve TV muafiyet ücretleri (SERAFE)
- ✓ İkincilik ilkesi (önce diğer tüm sigortalar)
- ✓ Yıllık ek hizmet alınmadığı takdirde sağlık ücretlerin geri ödenmesi mümkündür
- ✓ Vergilendirilmek zorunda değildir

➤ **EL Reform 2021**

Mesleki emeklilik (BVG)

- İkinci sütun = mesleki emeklilik(BVG):
- Amaç, birinci sütun ile birlikte olağan yaşam biçiminin devamını sağlamaktır
- 25 yaş ve üzeri için mesleki emeklilik zorunludur:
Üyelik, kişi maaşlı bir şekilde çalışıyorsa ve AHV üyesiyse ve yıllık geliri en az 21 510.- CHF ise, zorunludur (2021 itibariyle)

Mesleki emeklilik (BVG)

Çekmek: emeklilik için asgari yaş 58 dir
(emekli sandığı yönetmeliğinde yer alan hükümlere göre)

➤ *Dolayısıyla emeklilik priminde azalma*

- Sermaye katkısı ve/veya emeklilik avansı mümkün
- Emeklilik fonu yardımlarını erken geri çekmek:
özel durumlarda, emeklilik fonu yardımları (emeklilik tasarrufları) emeklilikten önce geri çekilebilir:
konut edinimi, serbest meslek sahibi olma veya isviçreden temelli dönüş

Dikkat: sonuç EK hizmet ödeme (EL)

Üçüncü sütun bireysel gönüllü hizmetlerden oluşur, özel yaşlılık hükmünde sütun arasında ayırım yapılır. Sütun 3a ve 3b:

Sütun 3a –bağlı hayat sigortası serbest meslek ve çalışan işçiler için

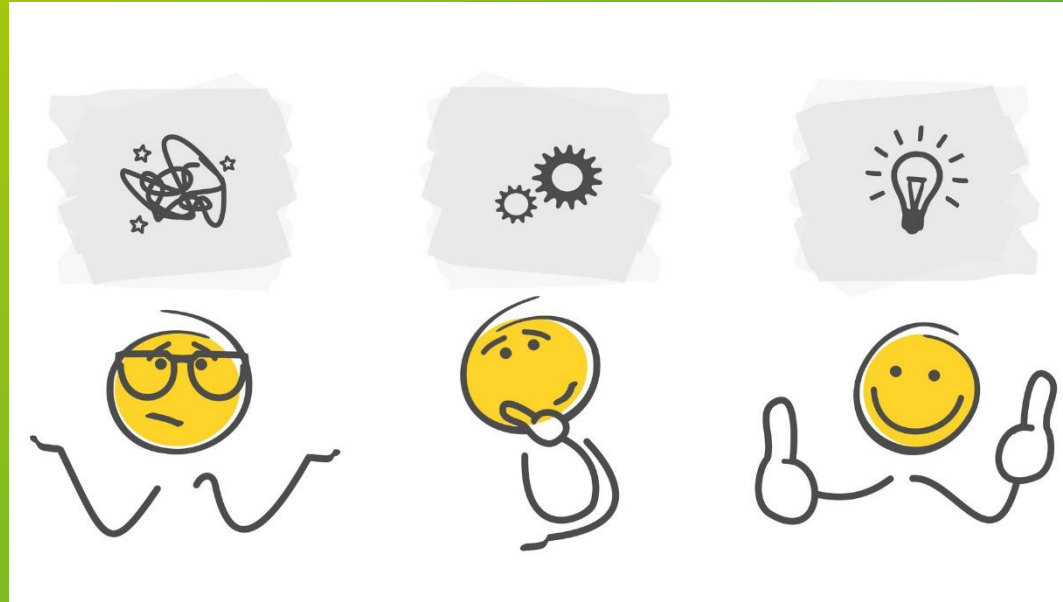
Sütun 3b – bağımsız hayat sigortası herkez için

- **3üncü sütun ödenmesi**

Sütun 3a'nın erken geri çekilmesi, yalnızca sahibi tarafından kullanılan konut mülklerin satın alınması ve inşası için, İsviçreden temelli dönüşte,serbest meslek işine başlarken veya serbest meslekten başka bir serbest meslek faaliyetine geçerken mümkündür.

- Emekli olduğunuzda, biriktirilen emeklilik sermayesinin tamamı geri çekilmiş olmalıdır (normal emeklilik yaşından en erken 5 yıl önce paranızı çekmek mümkündür).
- **3b** sütun katkıları için özel bir kural yoktur.

Soru turu

- Birkaç ülkede sigorta primi ödemiş olan kişiler, her bir ülkenin emeklilik yaşına ulaştığında, o ülkelerden emekli maaşı alacaktır.
- İsviçre AHV'sından emeklilik maaşı, emekliliğe hak kazanan kişinin bir AB-/EFTA-ülkesinde yaşıyorsa da ödenir. Emeklilik hakkı devam eder (kesintisiz)
 - mesleki emeklilik içinde geçerlidir
- AB- veya EFTA-ülkelerinde kendi düzenlemeleri geçerlidir. Bazı ülkeler yurt dışına emekli maaşını kesintili ödüyor.

Çeşitli ulusal güvenlik sigorta sistemlerinin koordinasyonu

Die Mitgliedstaaten der EU

Belgien (BE)	Griechenland (GR)	Malta (MT)	Slowakei (SK)
Bulgarien (BG)	Irland (IE)	Niederlande (NL)	Slowenien (SI)
Dänemark (DK)	Italien (IT)	Österreich (AT)	Spanien (ES)
Deutschland (DE)	Kroatien (HR)	Polen (PL)	Tschechische Republik (CZ)
Estland (EE)	Lettland (LV)	Portugal (PT)	Ungarn (HU)
Finnland (FI)	Litauen (LT)	Rumänien (RO)	Zypern (CY)
Frankreich (FR)	Luxemburg (LU)	Schweden (SE)	

Die EFTA-Staaten

- ▶ Island (IS)
- ▶ Liechtenstein (LI)
- ▶ Norwegen (NO)
- ▶ Schweiz (CH)

İsviçre veya EU/EFTA vatandaşı olmayan kişiler, ülke anlaşmasından (FZA veya EFTA anlaşması) etkilenmezler. İlgili ülkelerle yapılan sosyal güvenlikle ilgili hükümetler arası anlaşmalar bu ülkeler için geçerli olmaya devam etmektedir.

❖ Gerekli ofis (Ausgleichskasse) daha fazla bilgi sağlar

Korkunç sürprizlerle karşılaşmamak için kesin dönüşünüzü erken ve yeterli vakitle planlayın.

Emekli olduktan sonra boş zaman etkinliği

- Emeklilik sonrası vaktinizi nasıl düzenlemek istediğinizi ne kadar erken düşünürseniz, geleceğe okadar kaygısız bir şekilde başlayabilirsiniz.
- Çalışma hayatı (bireysel emeklilik yaşı)
- Yaşlılıkta evde yaşamak (konut imkanları / muhtacsız yaşam/konut yüksek yaşa kadar)
- Refah (sağlıklı ve dengeli beslenme, bol egzersiz/yürüyüş, sosyal ilişkiler)
- Yaşam tarzı (gönüllü çalışma, eğitim, hareket ve spor)
- Sosyal yaşam (etkinlikler, organizasyonlar, geziler)

Emeklilik belgeleri/muhtariyet

- Kişisel önlem talimatları:
 - Sağlık/yaşam onayı (Patientenverfügung)
 - Tedbir kararı
 - *Evlilik anlaşması/miras sözleşmesi*
 - Vasiyetname
 - Ölüm için aranjman

Sosyal – bilgi ve ilgilenme

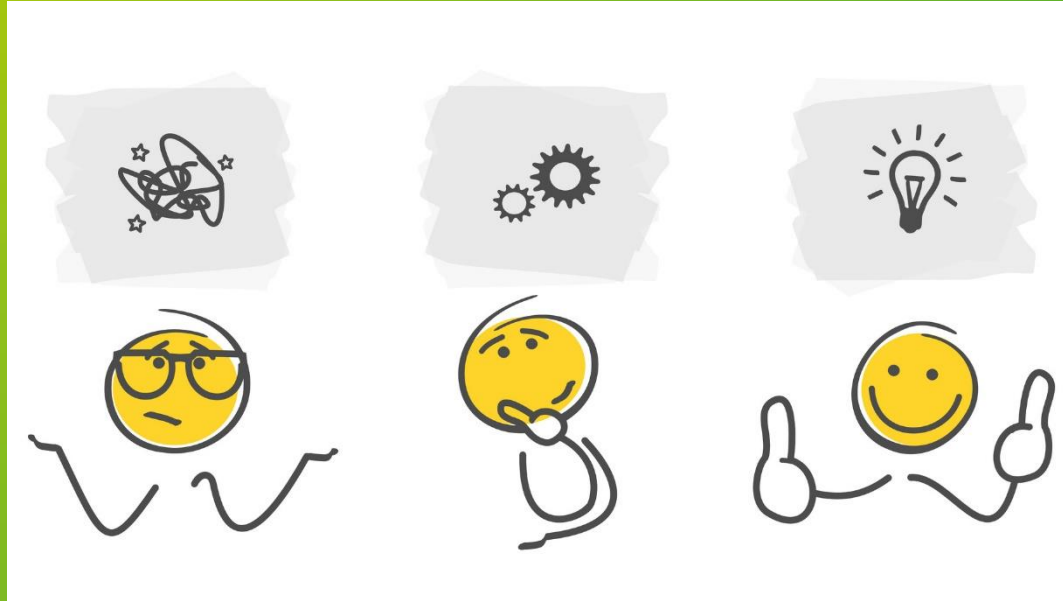
Yaşlıların yaşam kalitesini dahada geliştirmek için

Projeler ve uzmanlık konuşmaları

Gönüllüler tarafından sosyal katılım

Soru turu

İlginiz için teşekkür ederiz

**Pro Senectute Thurgau
Arbon danışma merkezi**

**Nicole Beck
Sosyal hizmet uzmanı (FH)**

**Kapellgasse 8
9320 Arbon**

nicole.beck@tg.prosenectute.ch

Tel. 071 440 46 00

